

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Principios de Economía e Facenda Pública		Código	612G01008
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Campo Villares, Manuel Octavio del	Correo electrónico	m.campov@udc.es	
Profesorado	Campo Villares, Manuel Octavio del	Correo electrónico	m.campov@udc.es	
	Montes Solla, Paulino		paulino.montes.solla@udc.es	
	Prado Dominguez, A. Javier		ajavier.prado@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O obxectivo deste curso é que o estudantado se familiarice cos principios xerais de Economía e a Facenda Pública			

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos - Na parte de Economía da materia, os contidos non se modifican. - Na parte de Facenda Pública se elimina no Tema 13 do manual o apartado 13.4. "A distribución da Carga Tributaria: principios aplicados". - Se elimina na súa totalidade o Tema 15 do manual "Teoría Xeral da Imposición: costes e incidencia impositiva. - Se elimina toda a formulación do anexo presupuestario do manual. Dentro da pestaña de contidos os temas eliminados correspondense cos puntos: 7.3; 10.3 e tema 11. 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen - Sesión maxistral, na que o profesor dará avance os contidos teóricos e prácticos da materia, a través de Teams na franxa horaria asignada a materia. - Estudo de casos, a través de Teams onde o profesor explicará e resolverá os exercicios da materia que dan continuidade as partes teóricas da materia. - Prueba obxetiva (cuestionario), mediante ferramentas telemáticas. *Metodoloxías docentes que se modifican - Se elimina o análise das fontes documentais (esta metodoloxía se incorpora nos contidos teóricos da materia. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado - Correo electrónico: diariamente no período de traballo da materia. Medio para facer consultas, solicitude de reunións o platexar dúbidas. - Moodle, semanalmente, para formular consultas, depositar ficheiros e demais contidos da materia tanto teóricos como prácticos. - Teams semanalmente para avanzar nos contidos teóricos e prácticos da materia, así como dos exercicios propostos polos profesores da materia. Ferramenta coa a que se fará a exposición maxistral da materia, dentro da franxa horaria que ten asignada a materia no calendario de aula habitual. 4. Modificacións na avaliación La evaluación consistirá en una prueba práctica realizada mediante herramientas telemáticas y que valdrá el 20% da calificación. Y una prueba objetiva (cuestionario) también mediante herramientas telemáticas, que supondrá el 80% de la cualificación de la materia, que se dividirá en un 1/5 parte de cuestiones prácticas (cálculo numérico) y las 4/5 partes restantes en conocimientos teóricos. *Observacións de avaliación: Para aprobar a asignatura non se aplicará o criterio de obtención de un mínimo en cada unha das partes da materia: economía e facenda pública respectivamente, el examen se presentará o alumno de forma conxunta na mesma proba. Na 2ª oportunidade e recuperable a totalidade da avaliación tanto a proba obxectiva como a práctica. A avaliación da proba práctica será feita antes da proba obxectiva. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía - Sen cambios.

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A4	Percepción do carácter interdisciplinar dos problemas xurídicos.
A5	Coñecemento dos principios e valores constitucionais.
A7	Coñecemento das estruturas xurídico-políticas de ámbito nacional e internacional.
A9	Capacidade para o manexo de fontes xurídicas (legais, xurisprudenciais e doutrinais).

A15	Capacidade de negociación e mediación.
B1	Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	Aprender a aprender.
B7	Resolver problemas de forma efectiva, valorando a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B8	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo, entendendo, tamén, a importancia da cultura emprendedora.
B10	Traballar de forma colaborativa.
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo, amosando capacidade de expresión tanto oral como escrita en calquera das linguas oficiais da comunidade autónoma, así como nun idioma estranxeiro.
B13	Capacidade para utilizar a rede informática (internet) na obtención de información e na comunicación de datos e, en xeral, capacidade para empregar as ferramentas básicas das TIC necesarias para o exercicio da súa profesión.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Contribuír a comprender o funcionamento real da economía na sociedade contemporánea. Paralelamente plantexar a obriga de todo cidadán de contribuír cos seus tributos o sosten das necesidades colectivas e unha mellor comprensión da natureza destas últimas.		B7 B11	C4 C5
Aprendizaxe reflexivo, crítico e autónomo		B8 B3 B5	C6
Capacidade de análise crítico dos coñecementos adquiridos, capacidade de síntese e capacidade de aplicación práctica dos conceptos teóricos	A5 A15	B6 B1 B3	C6 C7
Capacidade de búsqueda da información, selección e avaliación da documentación económica e información xeral	A9	B6	
Utilización de técnicas informáticas para a obtención da información e tratamento dos problemas económicos	A9	B13	
Capacidade de análise de conceptos fundamentais da Economía e Facenda Pública, útiles no só para os alumnos de Dereito como tal, sino tamén como cidadáns que consumen, invisten, reciben subvencións públicas, pagan impostos e adoptan outras moitas decisións en materia económica.	A4 A7 A15	B7 B4	
Capacidade de expresión oral e escrita		B12	C1
Capacidade de traballo en equipo		B10	C5

Contidos	
Temas	Subtemas

PROGRAMA DE PRINCIPIOS DE ECONOMÍA E FACENDA PÚBLICA PARTE I. PRINCIPIOS DE ECONOMÍA Tema 1. A macroeconomía: conceptos básicos. Tema 2: O desemprego e a inflación. Tema 3. As funcións do diñeiro. Tema 4. O crecemento económico e o desenvolvemento.	Tema 1. A macroeconomía: conceptos básicos. 1.1: ¿Qué é a Macroeconomía? 1.2: Conceptos básicos. Tema 2: O desemprego e a inflación. 2.1 O desemprego. 2.2 A inflación. 2.3 A curva de Phillips. Tema 3. As funcións do diñeiro. 3.1 Origen y tipos de diñeiro. 3.2 A oferta monetaria e a demanda de diñeiro. 3.3 O Banco Central Europeo e o euro. Tema 4. O crecemento económico e o desenvolvemento. 4.1 O crecemento económico. 4.2 O desenvolvemento e as tres vías da sustentabilidade.
PARTE II. FACENDA PÚBLICA: FUNDAMENTOS E GASTO PÚBLICO Tema 5. As funcións da Facenda Pública. Tema 6. Gasto público. Principais programas de gasto público. Tema 7. O Orzamento Público.	Tema 5. As funcións da Facenda Pública. 5.1. Fundamentos da Facenda Pública. 5.2. Sector Público e os seus compoñentes. 5.3. Enfoques da Facenda Pública. 5.4. Instrumentos de intervención da Facenda Pública. Tema 6. Gasto público. Principais programas de gasto público. 6.1. Definición, características e clasificacións. 6.2. Principios do Gasto Público. Tema 7. O Orzamento Público. 7.1. Definición, características e fases. 7.2. Os Orzamentos Xerais do Estado. 7.3. O estudo económico do Orzamento.
PARTE III. FACENDA PÚBLICA: OS INGRESOS PÚBLICOS Tema 8. A estrutura dos ingresos públicos, figuras tributarias e principios da imposición. Tema 9. A imposición directa. Tema 10. A imposición indirecta. Outros ingresos públicos. Tema 11. A Facenda multijurisdiccional.	Tema 8. A estrutura dos ingresos públicos, figuras tributarias e principios da imposición. 8.1. Definicións e clasificacións. 8.2. Principios da imposición. 8.3. Partes dun imposto. Tema 9. A imposición directa. 9.1. Clasificacións e definicións dos principais impostos directos. Tema 10. A imposición indirecta. Outros ingresos públicos. 10.1. Clasificacións e definicións dos principais impostos indirectos. 10.2. Outros ingresos públicos, definicións e clasificacións. 10.3. Incidencia e costes derivados da aplicación dos impostos. Tema 11. A Facenda multijurisdiccional. 11.1. Normativa básica e medidas de correlación entre os distintos niveis da Facenda Pública.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	B6 B10 B13 B1 B3 B5 C1 C4 C5	2	3	5
Sesión maxistral	A4 A5 A7 A15 B11 B1 B4	40	40	80

Estudo de casos	A7 A9 B7 B12 B3 B5 C6 C7	18	27	45
Proba obxectiva	A7 B6 B8 B4	5	0	5
Atención personalizada		15	0	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	Lectura de forma razoada e crítica da bibliografía para o seguimento do curso
Sesión maxistral	Explicación polo profesor de cada un dos temas do programa, insistindo nos conceptos fundamentais e as súas relacións.
Estudo de casos	O profesorado explicará previamente a presentación dos casos prácticos a metodoloxía que debe seguirse e a orientación técnica para a súa resolución favorable.
Proba obxectiva	Consistirá nun examen final da asignatura que será escrito.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais Estudo de casos Proba obxectiva	Consistirá nun sistema de tutorías por parte do profesorado donde se atenderá de forma persoal ao alumno. Os medios empregados serán o correo electrónico para dúbidas, consultas e seguimento dos casos, moodle para depositar ficheiros e demas materiais e Teams para reunións e actividades de grupo.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A7 A9 B7 B12 B3 B5 C6 C7	A avaliación dos casos o exercicios prácticos será feita ben a través de preguntas tipo test con respostas de cálculo numérico cunha soa resposta correcta ou ben mediante exercicios prácticos feitos por escrito na aula. Desta forma o alumno deberá mostrar a comprensión en canto a experiencia práctica adquirida.	20
Proba obxectiva	A7 B6 B8 B4	Se fará un exámen de cada parte: Economía e Facenda Pública, que terá carácter eliminatorio. Os exámenes aprobados tendrán a condición de liberados ata a conclusión do curso, e decir, quen aprobe unha parte da asignatura en maio so ira o examen de xullo coa parte suspensa. Non se gardan ditos aprobados para anos posteriores. Para superar a asignatura se require unha media de 5 puntos entre ambas partes: Economía e Facenda Pública, sendo para elo necesario acadar na parte suspensa un mínimo de 4,5 puntos. A perceptiva proba final (obxectiva) será escrito e tipo test, con preguntas de resposta multiple e unha soa resposta correcta, o 20% das preguntas serán de comprensión da parte aplicada da materia. A nota final da asignatura estará formada pola media ponderada en base o número de horas/crédito con que conta cada parte da asignatura.	80

Observacións avaliación
Nota a avaliación: no caso dos alumnos con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa de exención de asistencia, a avaliación será feita a través da proba obxectiva, que representará o 100% da calificación.

Fontes de información

Bibliografía básica	Barreiro Gen, M ^a . y Del Campo Villares, M. O. (2016). Principios de Economía y de la Hacienda Pública: Fundamentos, Gastos e Ingresos Públicos. A Coruña: Reprografía do Noroeste. Krugman, Paul (2014). Macroeconomía. Barcelona: Reverté. Mochón Morcillo, Francisco (2010). Principios de economía. Madrid: McGraw-Hill.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Principios económico-contables da empresa/612G01005

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Organización constitucional do Estado/612G01009

Materias que continúan o temario

Fundamentos de Dereito Financeiro/612G01018

Dereito Tributario/612G01029

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías